

ПРО ОНОВЛЕННЯ Й РОЗЧАРУВАННЯ («ОБНОВИ»)

Останні три десятиліття в житті українців позначені прагненням до оновлення — подолання темної спадщини радянського минулого. А великі сподівання на швидкі зміни на краще призводять до розчарувань. От і «Обнови» І. Римарука про надію на оновлення й про розчарування.

Іронія (хай і гірка) та ігрові прийоми — це прикмета постмодернізму. Автор немов жонглює образами, заплутуючи читача. Змішування різних (високого й низького) стилів — теж ознака постмодернізму. В одному тексті «душа», «хрест», «мученики», «зоря одвічна» сусідять із вульгаризмами на кшталт «пруть» і «горлянка».

Іронія — вид зображення, що виражає глузливо-критичне ставлення до предмета зображення.

Твір побудований на алегоричних образах, тож для його розуміння читачеві необхідні певні знання про світову історію та культуру. Наприклад, «крилаті коники» — відсилання до легендарного Пегаса з давньогрецької міфології, що символізує поезію; консулат — поняття з давньоримської історії й у вірші позначає владу. У творі протиставляються образи стражників і мучеників, а також лаврового і тернового вінків, що символізують, відповідно, визнання митця і мучеництво; хреста (покликання, місія) і ордена (тут — фальшива цінність).

Ця поезія — емоційна реакція людини, розчарованої у своїх сподіваннях. Монолог здається спонтанним і дещо хаотичним; цьому враженню сприяє й відсутність розділових знаків.

Образ «макабричної брички» посилює загальне похмуре, песимістичне враження від твору.

Читацький практикум

Обнови

молодій душе
радій обновам —
лавровий вінок стає терновим
стражники у мученики пруть
хрест не орден
хрест не одберуть
на крилатий герб у консуляті
здивились коники крилаті
а буланий змій
а вороний —
де ви нині
в упряжі якій
мчить полями бричка макабрична
деренчить горлянка візника
і твоя
душе
зоря одвічна
в небесах оновлених зника.

Виявляємо літературну компетентність. Дайте письмові відповіді на запитання:

1. Яке враження на вас справила поезія? Які літературні асоціації вона у вас викликала?
2. Якими є особливості строфічної будови «Обнов»?
3. Яка тема і основна думка твору?
4. Для чого, на ваш погляд, автор використовує у вірші біблійні мотиви?
5. Від чого лавровий вінок перетворюється на терновий?
6. Чому письменник дає саме таку назву поезії?